

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

założenie teści: 1899r.
opracowanie: 2014 A. Rojowski

13-100 Nidaica

Olshy

bez stopnia

brak zdjęć i rel.

LHP

BUBLIŃSKA Jadwiga

1857/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

1857/106

269/456

Biblioteczka Genealogiczna

Jodhize

I. Materiały dokumentacyjne —

I/1 – relacja właściwa —

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K-4, 5-7

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ K-1, 5-10

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓ K-4

VI. Fotografie —

II Materiały uzupełniające relogis

- 1) Ankieta „socjologiczna” opracowana przez Irenę Królikowską z W-Ug w 1967r. dot. losów kombatanek po wojnie I i II Armii Wojska Polskiego (cel badawczy ankiety)
Ankieta wypełniona własnoręcznie przez Bubliewską, podpisana z podanym adresem zamieszkania

opis, oryg. K. 3, s. 6

Ankiety przesłane do Fundacji Irena Królikowska z W-Ug w 1999r.

- 2) Biogram Jadwiga Bubliewskiej w: „Odejście z tamtych lat” oprac. M. Teodorowicz, Olsztyn 1994 s. 136-137
Kopie, K. 1 s. 7.

273
21/2

Irena Królikowska
Warszawa 10, ul. Sempołowskiej 3 m.25.

Warszawa, dnia1967r.

A N K I E T A

Zamierzam napisać pracę o losach kombatantek po wojnie. Jako jedna spośród Was, pragnę poznać historię Waszego życia, która pomoże mi zbadać wpływ służby wojskowej kobiet na ich późniejszą pozycję w społeczeństwie i rodzinie. Proszę więc uprzejmie o szczerą odpowiedź na postawione niżej pytania, ewentualnie dołączenie na osobnej kartce swego życiorysu. Jeżeli pragniecie pozostać nieznane, ankietę można nie podpisywać lub podać tylko wybrany pseudonim. Mile widziane wszelkie zdjęcia, które po wykorzystaniu, na życzenie adresatki, mogą być zwrócone.

Z góry dziękuję za współpracę.

- Po demobilizacji osiedliłaś się: / odpowiednie podkreśl /
 w mieście stołecznym,
 w mieście wojewódzkim,
w mieście powiatowym,
 w małym miasteczku,
 na wsi,
 w osiedlu.

Dlaczego:

Rodzice moi, którzy przyjechali z wojny tj. z rodzinnej stron osiedlili się właśnie w Nidzie (dawnej nazwie Miłobork) i tu po demobilizowaniu z wojska powróciłam do rodziców, jako pierwsza młoda dziewczyna.

- Opisz pokrótce warunki, w jakich odbywał się Twój start życiowy po zdemobilizowaniu:

po zdemobilizowaniu z wojska Polskiego w XII 1945r. przyjechałam do rodziców którzy zamieszkałi w Miłoborku (obecnie Nidzisz). Rodziny moje, a także rodzice w tym czasie jako repatriantów przedstawiali mi najgorszą, trudną sytuację życia od nowa zorganizowaną się w okropnie zniszczonym miasteczku, a w domu oprócz mnie było w dwoje rodzeństwa młodszego, toteż ojciec mój jako głowa rodziny starał się przed wszystkim znaleźć pracę sobie, a ja gdy urodziłam się w wojsku starałam się znaleźć pracę i dla mnie, trudności z pracą nie mieliśmy wprawdzie, bo ludzi do pracy poszukiwano, a po drugie byliśmy przecież żołnierzami wojska Polskiego, byliśmy Niemcami / bo ojciec też brał udział w II-giej wojnie światowej / Przekazano mi zarządzenie w nowo założonej placówce "Spółem" w 1946r w styczniu pracowałam w księgowości. Niedługo po w roku później wyjechałam z wyjeżdżającymi z mężem do jego rodziny na Mazury, zajmując się przeważnie pracą aż do 1956r. Kiedy to już odchowaliśmy swoją gołomacką dziełatkę (mamy ich 6-rol) i od 1956r. do tej pory pracuję. Za tym tylko różnica, że od 1966 roku jestem jedynym dyrektorem rodziny.

Prac. N. 1-1A. 1.12.4. 27.05.67. OXII-7404 15.08.67.

Pomieszczenie ma być zamieszkałe. Dzień ten jest mi dzień, majstrowski syn 20 lat pracy i historii życia. Budowałam i obsługiwałam dobre się wesz, w kilka lat 19 miesięcy w tym roku technikum geologiczne w Warszawie, syn przedni koleżki 8-ego klasę i będzie zdawał do technikum, a u mnie toczy jest 6-ty klasę i u mnie się dobrze wesz, są dobrymi dziećmi dla mnie.

3. Start ten wydatnie ułatwiła Ci : rodzina,
przyjaciele,
państwo,
społeczeństwo,
instytucje społeczne,
radziłaś sobie całkowicie samodzielnie. /odpowiednie podkreśl/

4. Czy rozpoczęłaś naukę po zdemobilizowaniu:
tak,
nie.

Jeżeli tak , to dlaczego uważałaś to za konieczne:

5. Rozpoczęłaś naukę - doksztalcanie się:

- już w roku 1945,
- kilka lat później, /kiedy/
- kilkanaście lat później,
- wcale nie uczyłaś się,

6. Jeśli rozpoczęłaś naukę, to czy:

- ukończyłaś szkołę podstawową,
- " " zawodową,
- " " . średnią ogólnokształcącą,
- " " " zawodową,
- wyższą.

7. Co zadecydowało o takim wyborze:

Jeżeli przerwałaś naukę, to podaj przyczyny tej decyzji / ile klas ukończyłaś:

8. Podaj zawód , w jakim pracujesz: *Prac. umysł. w Przedsięb. Bud. Rol. w Nidzicy*

a/ Ile zarabiasz / jakie masz gospodarstwo/ : *1400,- zł.*

b/ Jakie posiadasz mieszkanie: *dopiero teraz mam dostatek, obecnie przy rodzicach mam 1 pokój. Wypelniająca tą osobę dostatek,*

c/ Czy posiadasz: Telefon,
radio,
telewizor,
adapter.
pralkę,
lodówkę,
odkurzacz,
inne;

*własnie posiadownienie, przydziału mieszkania z tego
mieszkanie się składa.*

9. Czy lubisz swoją pracę: tak.
nie.

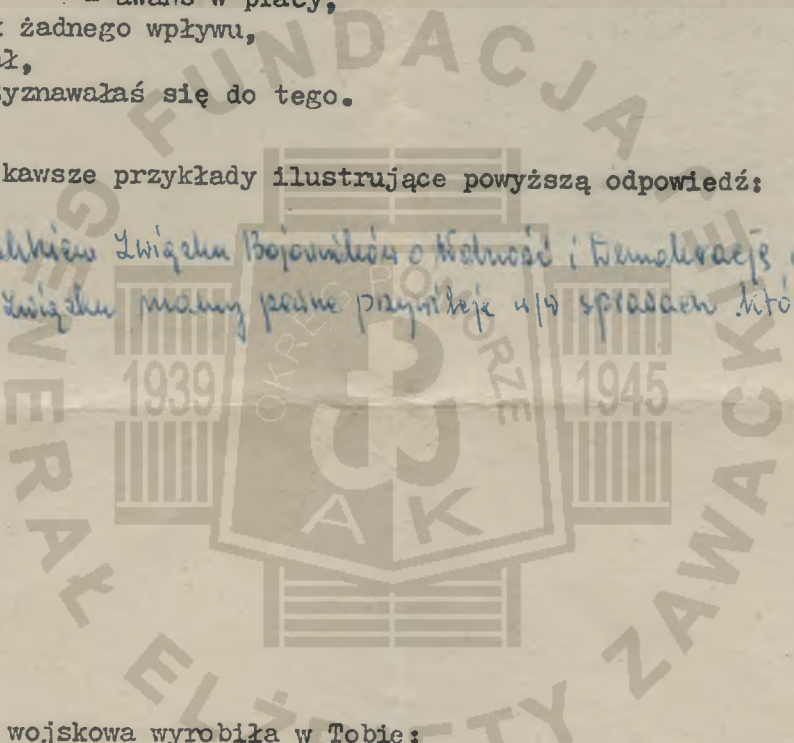
Dlaczego tak jest?

10. Czy fakt, że byłeś żołnierzem:

- ułatwił Ci załatwianie spraw osobistych w urzędach,
- otrzymanie pracy,
- dostanie się do szkoły, starszym kierown
- otrzymania mieszkania,
- awans w pracy,
- nie miał żadnego wpływu,
- utrudnił,
- nie przyznawałaś się do tego.

Podaj ciekawsze przykłady ilustrujące powyższą odpowiedź:

✓ Jestem członkiem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację od kilku lat, jako członkini Związku mamy pewne przywileje w/w sprawach które podkreśliłam.

11. Czy służba wojskowa wyrobiła w Tobie:

- poczucie własnej godności: Tak, nie.
- odwagę: tak. nie.
- wytrwałość w dążeniu do celu: tak, nie.

Czy możesz poprzeć to jakimiś przykładami:

Moje śmiało podkreślić jako mój przykład na własnej rodzinie, opisując szczerze, moje małżeństwo było nie udane, nieporozumienie, mój był alkoholikiem (z niego właśnie zmarł, walczył) ja natomiast podjęłam się wychowywania i wyżywienia samej córki, pracę w domu, (obowiązek wtedy krowy, świń, kurzy, miałam ogódek działkowy, działkę pod ziemniaki) same wszystkim radziłam, załatwiałam sprawy w biurach, urzędach, wzięła, doradziła, wykopiła, przy tym, udzielałam się społeczeństwu, należałam do ligi Kobiet, byłam przez kilka kadencji radną Miejskiej Rady Miejskiej do różnych komisji kontrolnych i t.p. Teraz kiedy 5 lat temu ustąpiłam do Międzyzdrojów (gdzie obecnie zamieszkuje) jak mąż zmarł, toż sama dużo udzielałam się społeczeństwu i swoim zakładzie pracy, przewodnicząc ligi Kobiet, jestem wyznaczona, do kontroli społecznej, wiele innych, a w 1967 r. w lutym zostałam odznaczona tytułem odznaki "Zasłużony w sprawie" i "Mam". Jestem także teraz po wielu moich wymaganiach losu, myślę ukochane Zawackie Technikum Ekonomiczne, czego naprawdę dostrzegam.

12. Czy jesteś zadowolona ze swych osiągnięć:
- osobistych	<u>tak</u>	nie.
- zawodowych	tak ,	nie.
- społecznych	<u>tak</u> ,	nie.
- naukowych	tak ,	nie .
- małżeńskich	tak ,	nie.
- towarzyskich	tak ,	nie.

13. Czy utrzymujesz więź z kombatantkami :
Tak, nie.

Dlaczego:

✓ Długo okres prowadzenia korespondencji, później straciłam adresy, i dotąd nie odnalazłam, tego bardzo żaluję.

14. Opisz swoje osiągnięcia w pracy:

15. Napisz , kiedy wyszłaś za mąż, czy małżeństwo jest udane, ile masz dzieci, w jakim wieku:

✓ Wyjechałam za mąż 1947r. Małżeństwo tak jak tu już zdążyłam napisać nie było udane. Mam 4-rodziców, 4-wielu od 13 lat do 20.

16. Podaj, gdzie uczą się /uczyły się / Twoje dzieci: Syn najstarszy pracuje, i uczy się w Hierarowym Technikum Budowlanym dla pracowników w Olsztynie, dojeżdża codziennie rano do Olsztyna. córka 19 lat, uczy się w Technikum Geologicznym w Warszawie już za parę miesięcy będzie zdała maturę. Syn 15 lat kończy 8-łą klasę będzie zdawał egzamin do Technikum Poligraficznego w Olsztynie, syn najmłodszy jest w 6-tych klasach uczy się dobrze.

- Jak kierowałaś ich losami:

Zawsze sama wybierałam im szkoły, bo chciałam u nich mieć do danego zawodu dotychczasowy nie omijając, niemniej jak będzie z młodszymi, ale myślę że też będą zadowoleni.

- Czy nie zawiodły pokładanych w nich nadziei:

17. Czy Twoja rodzina szczyli się tym, że byłeś żołnierzem:

- tak, bardzo,
- tak,
- jest obojętna,
- nie.

Zilustruj to przykładami:

Cała moja rodzina, siostry są bardzo, a nawet moi znajomi, koleżanki, koleżki z pracy i inni stale wspominają, i stypa jak to było, muszą coś stać opowiedzieć, niekiedy wszyscy jak to kobiety - dziękują sobie w wojsku, co robiła, gdzie była, a że byłem w wojsku E-szej dywizji Kosińskiego w Pułku Lotniczym "Karnawał", teraz muszę wspomnieć niektóre fragmenty pobytu na froncie, że ze Związku Radzieckiego po Berlin, pracowałem jako telegrafista w 4. batalionie Wojsk Lotniczych, byłem wyposażony z naszymi jedynymi jako zdobyty zdrowiem i odbytymi lotami.

18. Czy swoją przeszłość żołnierską wspominasz z przyjemnością, czy z niechęcią:

Dlaczego tak jest:

✓ Boprzyjemnie są do rozgromienia niemieckim hitlerowskiej, wspominałem tą niezapominaną radość zwycięstwa w Berlinie, która mi nigdy z oczu nie zniknie.

a/ czy uważasz, że służba wojskowa wpłynęła ujemnie na Twoją kobiecość?

Podaj przykłady:

Nie ujemnie wpłynęła.

b/ czy uważasz, że służba wojskowa dała Ci jakieś szanse życiowe?

Podaj przykłady:

c/ czy ktoś Ci wytykał w sposób przykry okres służby wojskowej?

Podaj przykłady:

Nie

19. Czy Twoja córka /dzisiejsza młodzież/ byłaby, Twoim zdaniem, zdolna pójść w Twoje ślady, gdyby zaszła tego potrzeba?

✓ Ja uważam, że tak, bo rozmawiałam ze swoją córką i ona powiada że postąpiłaby tak jak ja, gdyby zaszła potrzeba.

20. Podaj:

a/ Ile miałaś lat w chwili mobilizacji: 18 lat, nie cała.

b/ Jakie miałaś wykształcenie? 10-letnią wczesną na wojnie w 1942 r. gdy wyszłam do nas Kojście Redzielskie 39 r. na kilka tygodni w czasie wojny.

- c/ Gdzie mieszkałaś przed wojną:
- miasto stołeczne,
 - miasto wojewódzkie,
 - miasto powiatowe,
 - miasteczko,
 - wieś,
 - osiedle.

d/ Gdzie mieszkałaś przed mobilizacją? Na wsi, ponieważ niestety wszystko nam zabrali.

e/ Gdzie pracowałaś? w domu.

f/ W jakim stopniu wojskowym opuściłaś wojsko? bez stopnia.

g/ Jakie otrzymałaś odznaczenia i kiedy? 5 medali frontowych, w trakcie wojny 1945 r.

21. Czy chciałabyś coś jeszcze od siebie dodać:

✓ Jeśli brakuje Panu, coś by jeszcze potrzebowało, proszę bardzo napisać do mnie chętnie pomogę, jeśli tylko będzie to u mojej mojej. Proszę Panu z odrobiną jeśli będzie potrzebne, proszę je wykorzystać, i przysłać mi je spowrotem, bo mam je jako pamiątkę z lat wojny, dla moich dzieci.

Podkreślenie Panią pozdrawiam i życzę sukcesów w pracy z Powiatem
J. Bubliewska

Jeszcze raz dziękuję Ci za udzielenie pomocy w tej pracy.

Nowy — Mój adres: Bubliewska Jadwiga
Młodsza
ul. Ratusza 9 m 59-
Woj. Olsztynskie.

i BUBLIJEWSKA Jadwiga T. 1857/1944 II-7 LWP

Jadwiga Bubliewska z Sarn, c. Józefa, ur. 20 listopada 1927 r. w prawdziwie młodzieńczy, bardzo osobisty sposób przedstawia swe przeżycia wojenne. 17 stycznia 1944 r., wraz z grupą siedemnastoletnich dziewcząt i chłopców, zgłosiła się ochotniczo do polskiego wojska, „w pamiętnym roku wyzwolenia Wołynia spod okupacji niemieckiej. Wszystkie nasze najskrytsze myśli zaczęły nabierać realizacji” — pisze Jadwiga.

Uzyskawszy wiadomość, iż w głębi Związku Radzieckiego tworzy się Armia Polska, zgłosili się do punktu formowania w Sumach, skąd zostali skierowani do Szkoły Łączności w Lewkowie k. Żytomierza. Warunki zakwaterowania oraz nauki były fatalne: młodzież musiała budować sobie ziemianki, które były bezpieczniejsze niż budynki. Naokoło były lasy, co dawało jakieś poczucie bezpieczeństwa. Uczyli się przeważnie w nocy, bo w dzień trwały naloty. Poza tym trzeba było rozminowywać teren, „bo wróg stopniowo opuszczając Wołyń okropnie się mścił”. Nawet wodę trzeba było sprawdzać przed użyciem, gdyż wiele studni było zatrutych, „jednym słowem piekło na ziemi”. Po ukończeniu kursu Jadwigę i kilka koleżanek przydzielono do pułku lotniczego „Warszawa”. Posuwając się tuż za frontem były świadkami ogromu zniszczeń: popalone domostwa, wsie wyludnione, „bo faszyci z bandami UPA zdołali zniszczyć, spalić domy, wybić całe rodziny”. Nie zawsze była możliwość zakwaterowania, częściej trzeba było budować ziemianki i jakoś się zagospodarowywać, by świeżo przygotowane znów opuszczać, „bo jako łącznicy byliśmy tam zawsze potrzebni”. W czerwcu Jadwiga została przydzielona jako telegrafistka do Sztabu Wojsk Lotniczych, usytuowanego w odległości około 25 km od frontu. Tu już można było spokojniej pracować. W lipcu przekroczyli Bug. Na wyzwolonej już Lubelszczyźnie ludność serdecznie witała swych braci zza Buga. Wyrażano nadzieję, iż niedługo cała Polska będzie wolna. Ale nim to nastąpiło, także lotnictwo stoczyło jeszcze ciężkie boje, m.in. w batalii o Pragę i o przyczółki warszawskie. Bolesny był widok płonącej Warszawy, której nie można było pomóc, bo tak zdecydował Stalin. Kiedy ją zdobyto, „dogorywały szczątki domów, kościołów — kochana Warszawa nie żyła”. Potem jednostka Jadwigi, wcielona do 4 Dywizji Lotnictwa Mieszanego, osłaniała marsz-manewr 1 AWP na północ od Bydgoszczy, a na Wale Pomorskim — walki 4 DP. „Ilu jednak w tej morderczej wojnie ginęło młodych, zdolnych pilotów i młodych, dzielnych łączników i łączniczek, ale szliśmy naprzód nieustępliwie. Wśród bojów i znojów przez wiele jeszcze z niemiecką brzmiących nazw miejscowości dotarliśmy do Berlina”. Po zakończeniu wojny do grudnia 1945 r. pracowała jeszcze w Głównym Sztapie Wojsk Lotniczych. Zdemobilizowana, mając zaledwie 19 lat, włączyła się do pracy w organizacjach młodzieżowych. Po wojnie zam. w Nidzicy. Odznaczenia — KKOOP, MzaW, Mza ONB, MzaW, WiM.

200 Teodorowicz M., Odabiecieszta
4. Paź 99 Olsztyn 1994, s. 136-137

[V] Korespondencja

- 1) List Biblijerskiej Jedyni do Ireny Królakowskiej (2ⁱⁱ 1968r.)
w sprawie wypełnienia przysięgi ewkiety
rękopis, oryg. k. 1, s. 1

IV-1

Szanowne Pani!

1

Proszę wybaczyć że długo mi zajęło z wy-
pamięaniem adresu, ale w między czasie
dostałam nieskądś nowę, i to mi
zajęło dużo czasu, jeśli adres nie przy-
szło za późno proszę bardzo eś z niej
wybrać bo mamet poniam 3 stare
zdjęcia z tamtych lat, jeśli będą przyda-
tne to proszę je wykorzystać, a jeśli nie
prześlą mi bardzo wysłać mi je z powrotem.
Proszę także ode mnie przyjąć życzenia
bardzo piękne, ale serdeczne życzenia
Noworoczne, dużo zdrowia, i sukcesów oso-
listycznych w 1968r.

J. Ambliżewska.

2. II. 68r.

J. 1857 / WSK

L4P

BIBLIOTEKA Jadwiga

101

Nazwiskowe karty informacyjne 3
WYPISY ze źródeł

i

nr. 1857/16SK

LCP.
I A4P

BUBLIŃSKA Jadwiga (zam. 1947r.)

Urodzona 20 XI 1927r. w Sarnach na Wołyniu.

17 I 1944r. zgłosiła się ochotniczo do polskiej
Wojska (4 roku uwolnienia Wołynia) do I A.W.P.

Brała udział w walkach na Wale Pomorskim - Kallii
w Szw. Piechoty. Po zakończeniu wojny do grudnia

1945r. pracowała jeszcze w Głównym Sztabie Ligi
Lotniczej. Zdemobilizowana, męża załednie 19 lat.

zob. "O olzienczytach z tamych lat" s. 136-137

A. Roj 2014

i

Ź. 1857/45SK

24P

BUBILJEWSKA Jedynge (od 1947r.)

2 ob. brak danych

Przed wojną 1939r. 2 rocznie mieszkała na Wsi
na Hołyniu. 10-letnią ukoczyła u 1942r.

W chwili mobilizacji do wojska miała 18 lat.

Demobilizowana u grudnia 1945r.

Po wojnie zamieszkała u Nidzicy. Posiadała
rynkobencje średnie ekonomiczne.

2 ob. Ankieta, Ź. 1857/45K

A. Boj 2014

i

T. 1857/1182

ZSRR-LWP

BUBLIJEWSKA Jędwiga

z d,

Zródło informacji:
ankieta anonimowa z 68r.
korespondencja.

Złożono:

Archiwum Pomorskie AK
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2

2/2
H. Piel./99

ā

97.1857/usk

ZSRR-LWP

BUBLIJEWSKA Jadwiga

z d.

Adres: 13-100 Nidzica, ul. Rataja
Nr 9 m 5, woj. Olsztyn

21/2

H.Piel./99

BUALIJENSKA Jadwiga

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

